Ն. 4111 1879, ՅՈՒԼԻՍ 16, ԲԱԶԱՐ ԻՐԹԷՍԻ ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ ՅՈՒԼԻՍ 28 1879, ՅՈՒԼԻՍ 16, ԲԱԶԱՐ ԻՐԹԷՍԻ Ն. 4111

ՖԻԱԹԼԱՐ
Իսթանպօլ իչին
Պիր սէնէ, 10 մէճիտ
Ալթը այ, 5 "
Իւչ այ, 2 ½ "
—
Թաշրա-լար իչին
Պիր սէնէ, 12 մէճիտ
Ալթը այ, 6 "
Իւչ այ, 3 "
—
Բօսթա ուճրէթի պիզէ այիտ տիր։
—
Պիր նիւսխէ 1 ղշ. մէճիտ

Մանզումէի Էֆքեար

١٢٩٦ ՇԱՊԱՆ ٤ ՄԻՒՆԱՏԻՒ ԷՐՃԻԵԱՍ ١٢٩٥ ԹԷՄՄՈՒԶ ١٦

ԻԼԱՆԼԱՐ
Պիրինճի սէֆա իչին սաթըրը 3 ղշ։ Իքինճի սէֆա 2 ղշ։ Իւչիւնճիւ սէֆա 1 ղշ։
—
Իլան ըլըսընա գօնուլմաեան իլանաթ ու իխթարաթըն սաթըրը 5 ղշ։ Մէքթուպլար Կ. Յ. Փանոսեան իսմինէ եազըլըր։
—
Իսթանպօլտա, Ղալաթատա Բէնիչէնիչիւ-պազարընտա Իպսի խանընտա Ն. 41։

ԹԷԼԷԿՐԱՖԻՅԷ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Աթինա, 26 յուլիս

Մէճլիսի վիւքէլա րէյիսի միւսիւ Կումունտուրօս, հէյէթը վիւքէլանըն իսթիֆասը վէ իպգասը սէպէպլէրինի տուն մէճլիսը մէպուսանէ պէեան իթմիշ տիր։

Մալիյէ նազըրը միւսիւ Տէլիեանի, պիրիսի, 60 միլեօն ֆրանքլըգ իսթիգրազ հագգընտա օլան գանօն լայիհասընըն պիր մատտէսինի թատիլէ, վէ պիւտճէտէ կէօսթէրիլէն իհթիեաճաթ իչին 6 միլեօն ֆրանգըն սարֆը զըմնընտա հիւքիւմէթէ մէզունիյէթ իթասընա, վէ տիկէրի իսէ, 1824 վէ 25 իսթիգրազլարընըն սուրէթը թէտիեէսի հագգընտա օլան գանօն լայիհասընը թատիլէ տայիր օլարագ իքի գանօն լայիհասը թագտիմ էյլէմիշ տիր։

Ուզուն վէ շիտտէթլի նութգլար իրատընտան սօնրա մուխալիֆին րուէսասը, հիւքիւմէթ թարաֆընտան թագտիմ օլունան գանօն լայիհալարընըն միւզաքէրէսինէ կիրիշիլմէզտէն էվվէլ, իթիմատ վէ էմնիէթ րէյի իթասընա սէպէպիեէթ վիրմիշ օլտուգլարընտան, միւսիւ Կումունտուրօս, մէճլիսի մէպուսանըն թաթիլինէ տայիր պիր իրատէյի գրալի օգումուշ տուր։

Ճէզայիր, 26 յուլիս

Վալինին պիր գարարնամէսի, մուախխարէն գըեամ իթմիշ օլան արապ գապիլէլէրի արազիսինի թահթը սէքէսթրօեա վազ իլէ, պունլարա 333 պին ֆրանգ հարպ թազմինաթը թարհ վէ թէվզի իտիլեօր։

Լօնտրա, 26 յուլիս

Գահիրէտէն Տէյլի Նիւզ ղազէթասընա չէքիլէն պիր թէլէկրաֆնամէյէ կէօրէ, Շէրիֆ փաշա հազրէթլէրինին, հէյէթը վիւքէլա էերինէ Խտիվի լահզրէթլէրինին թահթը րիասէթինտէ օլարագ պիր եէնի հէյէթ թէշէքքիւլ իտէճէկինէ, վէ Րիազ փաշա հազրէթլէրինին, մալիյէ, վէ Նէքէն փաշա հազրէթլէրինին խարիճիյէ նազըրը ըսթիխտամ իտիլէճէկինէ պիր հէյէթէ պուլունանաճագըրընտա տայիր պիր շայեա տէվէրան իթմէքտէ իմիշ։

Պարիս, 26 յուլիս

Գարասէնիլտէն, վէ Բուսիանըն տայիր լիմանլարընտան Ֆրանսա լիմանլարընա կէլէճէք սէֆինէին հագգընտա վազ օլունան գարանթինա ուսուլի պու տէֆա լաղվ օլընմըշ տըր։

Պարիս, 27 յուլիս

Պօնաբարթիսթլէրին րէսմի ղազէթասը օլան Օրտր ղազէթասը բրէնս Ժէրօմ Նաբօլէօնըն, իմբէրաթօր ֆամիլեասընըն վէ իմբէրաթօրլուղու իտտիասընա իտէնլէրին րէյիսի օլտուղունու պիլտիրիեօր։

Մատրիտ, 27 յուլիս

Պու կիւն գրալ հազրէթլէրի կէզինտիյի սըրասընտա, իսթիխար պիր գատըն, գրալը մուշարիլէյհէ պիր թաշ աթմըշ։ Մէրգումէ գատընըն տիվանէ օլտուղու անլաշըլմըշ։

—

ԱԺԱՆՍ ՌԷՕԹԷՐ

Պիւքրէշ, 26 յուլիս

Եէհուտիլէր մէսէլէսի հագգընտա Բումանիանըն հէր թարաֆընտա հէեճան մէվճուտ տըր։

Եէհուտիլէրին, Բումանիա թէպաիէթի հագգընտաքի պէնտին իճրասընը արզու իտէն պիր խայլի մէպուսան, միւնթէխիպլէրի թարաֆընտան մէքթուպլար ալարագ, պու մէքթուպլարտա, մէզքիւր արզուլէրինտէն տօլայը թահգիր վէ թէհտիտ իտիլմիշլէր տիր։ Հաթթա պազըլարընտա թէհտիտաթ տախի եազըլմըշ իմիշ։

Բրէնս Շարլը, Եէհուտիլէր մէսէլէսինի, Եւրօպանըն արզուսընա մուլայիմ հալ իթմէք իսէ տէ, տախիլի մէմլէքէթտէ թէպաիւֆ իթմէքտէ պուլունտուղու միւշքիլաթ իւզէրինէ, Եէհուտիլէրին թէպաիեէթ իճրայի թապիեէթի հագգընտա Եւրօպա տէվլէթլէրինին միւսաատէսինէ մազհար օլաճաղընը իթիգատ իթմէքտէ տիր։

Լօնտրա, 26 յուլիս

Լօնտրատաքի Եունան գօմիթէսինէ վարիտ օլան պիր թէլէկրաֆնամէ, Էփիր էհալիսինտէն միւրէքքէպ պիր հէյէթը մէպուսէնին, Պարիս վէ Լօնտրայա միւթէվէճճիհէն օրատան հարէքէթ իթտիքլէրինի մէզքիւր գօմիթէյէ խապար վիրիեօր։

Գահիրէ, 26 յուլիս

Մըսըրըն եէնի հէյէթը վիւքէլասընըն իսթիֆասընա պէյն-էլ ումում ինթիզար օլունուեօր։

Պիւքրէշ, 26 յուլիս

Բուլղարիսթան իմարէթի, մուհարէպէ իւզէրինէ, Թունա սահիլինտէ իսթիհքամ իթտիքի թապիեէ իրայի միւթահաֆըզէնին

հէտմի իչին 130 պին ֆրանգ թախսիս իթմիշ տիր։

—

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Խազինէյի խասսայի շահանէ նազըրը Հասան Ֆէհմի էֆէնտի հազրէթլէրինէ րիւթպէյի ուլեա սընըֆը էվվէլի թէվճիհ պույրուլմուշ տուր։

—

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Ճումաա կիճէսի, սաաթ պիր գարարլարընտա, վիւքէլայի ֆիխամ հազարաթը, մապէյնի հիւմայունտա պիլ իճթիմա, Թահթը րիեասէթի հազրէթի Բատիշահիտէ պիր մէճլիսի ֆէվգէլատէ ագտ օլունարագ, սաաթ տէօրթ պուչուղա գատար պէր տէվամ օլմուշ, վէ ֆէրտասը ճումաա իրթէսի կիւնիւ, Պապը Ալիտէ մէճլիսի վիւքէլա ագտ իտիլտիքի միսիլլու օ կիւնի ագշամըը տախի եինէ մապէյնի հիւմայունտա, Թահթը րիեասէթի հազրէթի Բատիշահիտէ, պիր մէճլիս ինիգատ իթմիշ, վէ սապահլեըն սաաթ տօղուզա գատար իմթիտատ իտիպ, պու մէճլիստէ սատրազամ հազրէթլէրի տախի հազըր պուլունմուշ տուր։

Տիւնքի կիւն Պապը Ալիտէ ինիգատ իտէն մէճլիսի մախսուսէ, եինէ Ճէվտէթ փաշա հազրէթլէրի րիեասէթ պույուրուպ, սատրազամ հազրէթլէրինին Պապը Ալիյէ կէլմէմէլէրինէ նազարէն, նամիզաճլըգլարընը հալէա պէրթարաֆ օլմամըշ օլմասընա համլ իտիլիեօր։

—Մալիյէ նազըրը Զիւհտի էֆէնտի հազրէթլէրինէ, պիրինճի րիւթպէտէն պիր գըթա Մէճիտի նիշանը իհսան պույրուլմուշ տուր։

—Խարիճիյէ նազըրը Գարաթէօտօրի փաշա հազրէթլէրի, տիւնքի կիւն սատրազամ հազրէթլէրինէ մախսուս վարօր իլէ, Թարապեայա ազիմէթ, վէ Ֆրանսա վէ Ինկիլթէրրա սէֆիրլէրիյլէ միւլագաթ իթտիքտէն սօնրա, ավտէթ իթմիշլէր, վէ Պապը Ալիտէ միւնագըտ մէճլիսի մախսուսէ տախիլ օլմուշլար տըր։ Պու միւլագաթըն եինէ Մըսըր մէսէլէսինէ միւթէալլիգ պազը թէպլիղաթ իչին օլտուղու մէրվի տիր։

—Կիրիտ վալիսի Ֆօթիատիս բաշա հազրէթլէրի, Հանիաեա ավտէթինտէ, ճանիպը Պապը Ալիտէն համիլ օլտուղու ֆէրմանը նէշր իթմիշ տիր։

—Հիւքիւմէթի Մըսըրիյէ թարաֆընտան սալթանաթը սէնիյէյէ վէրկի պագայեասը օլան 135 պին լիրանըն տէօրթ թագսիթ իւզրէ թէէտիեէ օլունաճաղը Իսքէնտէրիեէտէն եազըլմըշ տըր։

—Պէլճիգա զապըթանընտան պիրի, Պէլճիգա ինֆօրմասըյօնլա էվվէլքի կիւն Պապը Ալիյէ կէլիպ, Խտիվի հազրէթլէրինի գապուլ իթմիշ, վէ խտիվի տախի Հասան Ալի Թէվֆիք էֆէնտիյէ ըլթիֆաթի պէեան իթմիշ տիր։

—Էտիրնէտէ թապ ու նէշր օլունան Իտրէ ղազէթասընտա օգունտուղունա կէօրէ, կէչէն բէնչշէնպիհ կիւնիւ ճէպըը Էրքինէ գասապասընտան իքի պուչուգ սաաթ մէսաֆէտէ պուլունան Թրնովա գարիէսինտէ պիր խանէտէն աթէշ զուհուր իտէրէք, 121 պապ խանէ միւհթէրէք օլմուշ տուր։

—Էտիրնէտէ պուլունան մուհաճիրինի Միւսլիմէտէն 4.000 նուֆուս գատար, պու հաֆթա իչինտէ Շարգի Բումէլիյէ ավտէթ իթմիշ օլտուգլարը, վէ մագամը վիլայէթտէն հէր պիրիսինէ պիր պէլլի մըգտար թէրթիպ օլունաճագ պիր մըգտար սաչէ վէրիլմէքտէ օլտուղու, վէ եիկիրմի կիւնէ գատար Էտիրնէտէ մուհաճիր գալմաեաճաղը օրատան եազըլըեօր։

—Ճումաա իրթէսի կիւնիւ, ագշամ իւզէրի Պէյքօզտէն պաշլայարագ, Կէնի-Մահալլէ կէտէն սօն վարօր միւշթէրիլէրինտէն Բումէլի հիսարը, Պօեաճը քէօյ, Արնաուտ քէօյ, Եէնիքէօյ, Թարապյա, վէ չիմտիյէ գատար վուգույի կէօրիւլմէտի հալտէ, օ ագշամ Բիւյիւքտէրէ տախի տախիլ օլուպ, Կէնի-Մահալլէէ չըգան եօլճուլարըն էքսէրիսի իսէրէթ վիրմիշլէր տիր։

Պու սայահ Գատը քէօյ իսկէլէսինտէ տախի մուարազա զուհուր իտէրէք, էհալի օրանըն իքի նէֆէր մէմուրլարընը ֆէնա սուրէթտէ տէօյմիւշլէր վէ իչլէրինտէն չօղու պիլէթսիզ վարօրա պինիպ, բ-ր-ս վիրմէքսիզին քէօփրիւեէ չըգմըշլար տըր։

— Մապէյնի հիւմայունտա ինիգատ իտիպ, մէմուրինի շէրիա հագգընտաքի Նիզամաթ վէ ուսուլուն թէտգիգինէ իշթիղալ էյլէմիշ օլան էնճիւմէնի իլմիյէ քիրամ, վագիֆէյի մէմուրիյէթինի թէքմիլ իթմիշ, վէ օլ պապտա թանզիմ վէ ալայի քիրամ թարաֆընտան թաստիգ օլունան մազպաթա ճումաա իրթէսի կիւնիւ, հուզուրը հազրէթի Բատիշահիյէ թագտիմ օլունմուշ տուր։

—Կէչէն ճումաա կիւնիւ, սէլամլըգ րէսմի ալիսինտէն սօնրա, Նամըգ բաշա հազրէթլէրի, հուզուրը հազրէթի Բատիշահիյէ ճէլպ իլէ, հագգլարընտա իլթիֆաթը մախսուսէ հազրէթի Բատիշահի շայեան պույրուլտուղու կիպի, պիր գըթա տախի մուրրասսա Մէճիտի նիշանը իհսան պույրուլմուշ տուր։

—Մէմալիքի շահանէնին եէնիտէն վիլայէթլէրէ, վէ վիլայէթլէրին մունթազամէն խասըլաթը իչին, իճապը գատար միւթէսարրըֆլըգլարա թագսիմինէ մէմուր Թարապլուսու Կարպ վալիսի Իզզէթ բաշա հազրէթլէրինին Թահթը րիեասէթլէրինտէ պիր գօմիսիօն թէշքիլ օլունմուշ իտի։ Մէմուրաթը նազարէն, իշ պու գօմիսիօն իքմալը վազիֆէ իլէ, մէմալիքի Օսմանիէյի օթուզ իքի վիլայէթ, վէ վիլայէթլէրի եիւզ միւթէսարրըֆլըղա թագսիմ, վէ մազպաթասընը թանզիմ իթմիշ, Պապը Ալիյէ թագտիմ էյլէմիշ տիր։

—Եազօվատա վուգու պուլան միւգաթէլէ տայիր րէսմի մալիւմաթ եօգ իսէ տէ, վարիտ օլան խուսուսի պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, օրանըն միւսաֆիրլէրինտէն կէլէն պիր Պօշնագըն, խըրըզլար թարաֆընտան էշէտտ սիրգաթ օլունմագլա, միւմալէյհ տախի խըրըզլար իլէ միւշարէքէթի օլտուղունու գանն իթտիքի պիր ատէմի վուրմուշ, վէ օ ատէմին մէնսուպ օլտուղու գասապա իլէ Պօշնագըն միւսաֆիր պուլունտուղու գասապա էհալիսի արասընտա պու եիւզտէն միւգաթէլէ զուհուր իթմիշ տիր։ Ժանտարմալարըն խիմմէթի լէհիլլեա, Եասէն իլէ Կրատ իքի գասապա էհալիսի [illegible] վէ միւթէսալլիմէթ [illegible] մէնսուպ օլտուղու [illegible] պօղուլմուշ իսէ տէ, պէյնլէրինտէ ղայրէթ [illegible] թէքրար վուգու պուլմալարընա [illegible] էտիլմիշ տիր։

(Լագըթ)

—Միւսիւ Ֆրէմինին, ազճէլէրին պիրիւչիւթիրիմէսի հագգընտա հիւքիւմէթը սէնիյէտէն իսթիհսալը իմթիեազ իթտիքի էվվէլքի կիւն եազըլմըշ իտի։ Իշ պու հավատիս թասթիգ օլունմուշ տըր։ Պապը Ալի իլէ միւսիւ Ֆրէմի պէյնինտէ պիր սուրէթը թէսվիյէնին էսասը գարարլաշտըրըլմըշ տըր։ Մէզքիւր սուրէթը թէսվիյէ աճքեամընճա, Պապը Ալի, ուսուլը հազըրէյի, վէ եախօտ Լաթին մէճմուայի միւշարէքէթինին [illegible] սուրէթ միւշարէքէթինին ֆայտասը, իւզ պին [illegible] թէգրիքէ [illegible] եիւզ քէրէ [illegible] միւսիւ Ֆրէմի ազճէլէրի պիրիւչիւթիրիմէքիւ [illegible] տիր։ Պապը Ալի տէ մէթալիք իլէ, գըրթ? [illegible] միւշարիլէյհէ հասըլաթը [illegible] վէ իթիմատ էյլէտիքինէ [illegible] պիր թէստիք [illegible] տէ, [illegible] սէնէ գատար մէքթուպլարը [illegible] օլտուղու ալէնի մէզքիւրինէ [illegible] սէնէտիլէր տէ [illegible] իմիշ։

—Թէպէտտիւլաթ շայեասը, էվվէլքի վէ տիւնքի կիւնլէր տախի պագի իտի։ Զաթըն սատրազամինին հալէա մագամլարընա կէլմէքտէ օլտուգլարը, պէյնէլ էհալի շայեանըն թէզեիտինէ սէպէպիեէթ վիրիեօր։ Էվվէլքի կիւն միւշարիլէյհ հազրէթլէրի մագամլարընա կիթմէք իւզրէ, քիւչիւք վարօրլարըն հազըր օլմասընը էմր իթմիշլէր իսէ տէ, մապէյնի հիւմայունտան կէօնտէրիլմիշ օլան պիր եավէրին կէլմէսի սօնրա, ազիմէթտէն սարֆը նազար էյլէմիշլէր ... Հէր հալտէ նէ՛ ղազէթալարըն վէրտիքլէրի մալիւմաթ վէ նէ՛ էհալի պէյնինտէքի շայեալար մագրունու սըհհէթ օլմատըղընտան, սըհհէթ իսէ, սատրազամ միւշարիլէյհին մագամլարընտա գալաճաղը խուսուսընտա պիրագ միւտտէթ իթմէք ալեն? [illegible] Շու կիւնլէրտէ շու իթիրասըն հալէ նիհայէթ վէրիլիր զաննընտայըզ։

Պազըլար, սատրազամ միւշարիլէյհին մագամլարընա թէշրիֆ իթմէմէսինի, Եունան պօրթիգասընա աթֆ իտիեօրլար իսէ տէ, հէյէթի վիւքէլա պու պապտա միւզաքէրէ իթտիքի սըրատա, Եունանիսթանըն իքի? [illegible] պագըլաճագ օլտուղու, պու իսէ տահա տէօրթ միւլահազա [illegible] պօշ գալմալարը վէ Թէսալիա վէ Էփիր հութուտըլարընըն հալէա թային օլունամամասը իսէ մէսէլէ [illegible] պիր թէսվիյէ, [illegible] պիւթիւն թէսվիյէսինէ [illegible] մէթին [illegible] միւլահազա [illegible] տախի հէնիւզ գարարսըզ [illegible] գարարը, հէնիւզ գարարսըզ [illegible] սիւրէթ

րէթ հագգընտա պիր գարարը սէնիյէնին իթասընը միւսթէլզէմ օլաճաղը իմիտ օլունապիլիր։

(Ճէրիտէյի Հավատիս)

—Իզմիր էթալէթինտէ չէքիրկէլէրին մահսուլաթա իրաս իթտիքլէրի խասարաթ, իպթիտա զանն օլունանտան զիեատէ օլտուղունու շէհրը մէզքիւրտէն եազըլըեօրլար։ Չէքիրկէ զուհուր իթմէտէն գազալարտա մահսուլաթ ֆէյզ ու պէրէքէթ իւզրէ օլուպ, էեալէթին իհթիեաճաթընա քիֆայէթ իտէճէկի զանն օլունուեօր։ Ափիօն մահսուլու ֆէյզ ու պէրէքէթ իւզրէ օլմաերագ, 3700 սանտըգ օլաճաղը, եանի կէչէն սէնէտէն 2300 վէ 1877 սէնէսինտէն 6 պին սանտըգ էքսիք օլաճաղը թախմին օլունուեօր։ Բամուգ մահսուլու տախի չէքիրկէտէն խայլիճէ պօզըլմըշ տըր։ Զէյթին եաղը հագգընտա ալընան խապէրլէր էյի օլմաերագ, պու սէնէ, կէչէն սէնէ մահսուլաթընըն եարըսը գատար մահսուլ ալընաճաղը թախմին գըլընըեօր։ Այտըն վիլայէթինին պազը մահալլէրինտէ հայվան խասթալըգը հալէա տէվամ իթմէ, պիր չօգ ֆագըր քէօյլիւլէրին, կէլէճէք գըշ էնասընտա թարլալարընը զէրր իթմէք իչին թէք պիր էօքիւզլէրի պուլունմաեաճագ տըր։

—Սանէթի փատիշահիտէ պուլունմագ իւզրէ օթուզ գատար Թունուսլու սիւարի փլանչօր ճէլպ օլունաճաղը կէչէնտէ եազըլմըշ իտի։ Սէեամէ տ'Օ՛թէն ղազէթասընըն պէեանընա կէօրէ, Ֆրանսա հիւքիւմէթի իլէ Թունուս իմարէթի գարշը կէլտիքլէրինտէն, պու թասավվուրտան ֆէրաղաթ օլընմըշ տըր։

—Ճումաա իրթէսի կիւնիւ Նիւսիւսէնտէ, Խասքէօյ վարօրունտա իսքէլէնին [illegible] տօղայը, միւշթէրիլէր իլէ մէմուրլար պէյնինտէ պիր մուարազա վուգու պուլարագ, պիր գաչ [illegible] Թուլախանէ իսքէլէսինտէ մալիւմաթ [illegible] զարէն, միւշթէրիլէր իլէ վարօր մէմուրլարը միեանընտա վուգու պուլան նիզա [illegible] հիւլիւ մուարազա, Կուզկունճուգ Պաշէ-Գաբուսու գարագօլընա խապէր վէրիլտիքտէն, մէզքիւր գարագօլտան պիր միւլազիմ վէ պիր մըգտար ասքէր վուգուաթ մահալլինէ կէլիպ, մուարազայը պէրթարաֆ իթմէք արզուսինտէ իքէն, էհալի, միւլազիմէ աղըր հիգարէթ իտիպ, վէ ասքէրլէր տախի միւթէհիմլէրի աերըլմըշ իսէ, ասքէրին պիրինին էլինտէքի սիլահը ալըպ էֆէնտինին [illegible] թարաֆ [illegible] Կալաթա Վօյվօտա պին պաշըսը Մուսթաֆա պէյ տախի մանէնտինէ պուլունան իքի զապթիէ իլէ Ատա վարօրու իսքէլէսինտէ պուլունտուղունտան, մէրգումլարը ալըպ էֆէնտիլէրի թահգըգ վէ պէրթարաֆ իթմէք իլէ, Ալիփէյէ գարագօլունա թէօթիր? [illegible] լազըմ կէլէնլէրի պու խուսուստա Պապը զապթիէյէ կէօթիւր [illegible] միշ տիր։

Օլ էսնատէ Ալիփէյէ գարագօլու էօֆիճէսի պիր չօգ էհալի թէճէմմիւ իթմիշ իսէ տէ, ըմթիհանըն պուլունու գամաթ? [illegible] վէ հիչ պիր արզէտէ վէ մուարազա վէ թարաֆ օլմուշ տուր։ Անճագ Պաշէ-Գաբու էֆրատընտան պիրինին պաշը էհալի թարաֆընտան վուրուլան չէմիքէ իլէ չիզիլմիշ տիր։

—

ՐԷՍՄԻ

Լիտրէյի մախսուսէ վէ Նիրքէթի Խայրիէ, վէ տէրսանէ քէօփրիւ վարօրլարը ուճրէթլէրինին միւնհասըրէն մէճիտիէ օլարագ իսթիֆա օլընմագտա օլտուղու իսթիմալ օլընմըշ օլուպ, պու հալ իսէ, խալգըն միւշքիլաթը մուճիպ օլաճաղը կիպի, գարարը վագըն տախի խիլաֆը պուլունտուղունտան, պունտան պէօյլէ պիլըր օլունան իտէ ուճրէթլէրի վարօրլարըն ճէլպ օլունաճաղը մէճիտիէ, վէ օն պէշ կիւնտէ պիր քէրէ մէճիտիէ նիսպէթէն բիաչա իւզէրինէ թայինն օլունաճագ ֆիեաթլա մէթալիք վէ պագըր սիքքէ տախի գապուլ իչին լազըմ կէլէնլէրէ թէպլիղաթը էքիտէ իճրա գըլընմըշ օլմաղլա, ճումլէնէ մալիւմ օլմագ իւզրէ իշպու իլան նէշր օլունուր։

Յուլիս 18 թարիխլի Եանեատան Լա Թիւրքի ղազէթասընա չու աթինէ.քի մէքթուպ եազըլմըշ տըր .

«Հալէա հայտուտլուգ տէվամ իտիեօր ։ Եէօյլէ քի Գօյնեա էհալիսինտէն (Մանաստըր վիլայէթինտէ տիր) օլուպ , մուախխարէն հիւքիւմէթի մահէլլիյէյէ արզը ինգըեատ իթմիշ օլան Պէքթաշ Նամ մէշհուր շագը իլէ ձօվօ պէյին էվլատլարը թահթը գօմանտասընտա օլարագ, եիկիրմի քիշիտէն միւրէքքէպ պիր էշգըեա ֆըրգասը , յուլիսին ալթընճը բազար կիճէսի , Արժիրի Գասթրօ գազասընա թապի Սուբէք տը Պօյօնի Նամ գարիեէ իւզէրինէ հիւճում իթմիշ , վէ Գօսթանթինօս Լուլօս Նամ չախըն էվլատընը բէհին մագամընտա պիրլիքտէ ալըպ կէօթիւրմիւշ տիւր ։ Ալտըղըմ խապէրէ կէօրէ, Բրէվէթինին զապթիեէ միւտիրի մուվագգաթը Ապէտտին պէյ , էշգըեանըն մէրգումէնին թաագիպինէ մէմուրէն սէվգ իտիլմիշ օլտուղունտան , մէրգում , Բրէվէթիտէն իւչ սաաթ մէսաֆէտէ վագը Պատլըմա Նամ գարիեէ եագընընտա էշգըեա իլէ միւսատէմէ իտէրէք, պու միւսատէմէտէ քէնտիսի գաթլ ու թէլէֆ օլտուղու կիպի , էշգըեա տախի պիչարէ բէհինլէրինի եաթաղանլարըլա գաթլ ու թէլէֆ իյլէտիքտէն սօնրա , ֆիրար իթմիշլէր տիր ։

«Ուլահլարտան միւրէքքէպ օլտուղու րիվայէթ օլունան տիկէր պիր էշգըեա ֆըրգասը տախի , Մէճօվօ գուրպինտէ վագը Գաճիֆլանի Նամ գարիեէ իւզէրինէ հիւճում իթմիշ , վէ Դիրկօ Զօկօ Նամ չախըն իքի էվլատընը բէհին ալըպ գօյմուշ տուր ։

«Պունտան իքի սէնէ ագտէմ պիր գատընը եօլտուրէրէք, Գօրֆուեա իլթիճա իթմիշ օլան Խրիսթօ բաբա Նամ շագընըն թահթը րիեասէթինտէ պուլունան պիր իւչիւնճիւ ֆըրգա տախի, քեաֆֆէսի Խրիսթիեան օլարագ , օն նէֆէր Նուֆուստան միւթէշէքքիլ օլտուղու հալտէ , ինրայի շէգավէթ իչին Գօրֆուտան կէլմիշ , Բէյրաթլը Մէհէմմէտ Աղապաս Նամ չախըն օղլունու բէրատէն Վասիլ իլէ Անկէլի , Արժիրօգասթրօ միւթէսարրըֆը օլան վէ եօրտլմագ պիլմէյէրէք , վիլայէթիմիզին մաճիրի իթթիխատը պուլունան Բեազիմ պէյ էֆէնտինին թէտպիր ու հիմմէթի սայէսինտէ , աեզ ու կիրիֆթ օլունմուշլար տըր ։

«Էշգըեանըն աֆվ իթմէքլիք աակթի մուզիրրէսի գաթինէն գապուլ օլունմուշ օլտուղունտան , Նիչէլէր (իսիմլէրինի զիքր իթմէքլիկի զայիտ ատտ իթմիշիզ տիր), Կրէվէնա հիւքիւմէթի մահէլլիեէսինէ արզը ինգըեատլէ , մազհարը աֆվ օլմուշլար տըր ։

«Տէհշէթավիզ ճինաեէթլէր իճրա իթտիքտէն սօնրա , մազհարը աֆվ օլմագ . . . Ֆագաթ մազհարը աֆվ օլան պու շագըլարըն պէթէրլար ինրայի շէգավէթէ պուլունմաեաճագլարընը քիմ թէէմին իտէր ։

«Պուրալարտաքի Միւսլիման մէքթէպլէրի , ուսուլէն զէմանէվիզ տէլիգանլըլարըն ալ ու ֆէթանէթինէ մուվաֆըգ տէյիլ տիր ։ Պիլաքըս Խրիսթիան մէքթէպլէրի իսէ , քեաֆի մալումաթ իյլէմէքտէ տիրլէր ։

«Եանեա պէյլէրի , քէնտիլէրին մէքթէպլէրի հագգընտա աւֆ օլունմագ պիր գայտըզլըգլա տավրանըեօրլար , վէ պինապէրին զուրրիեէթի միւսթագպէլէ հագգընտա աղըր պիր մէսուլիյյէթ տէրիւհտէ իտիեօրլար , չիւնքի պու սուրէթլէ քէնտի միլլէթլէրինի թէհլիքէեէ գօեօրլար ։ Իմտի քէնտիլէրինէ չունու իխթար իտէրիմ քի , հէր չէյի մէրքէզի հիւքիւմէթտէն պէքլէմէյիպ , իլլա , պիր աղ տա Բում հէմչէհրիլէրինտէն իպրէթ ալարագ , մէմլէքէթիմիզտէ էքսիք օլմաեան , վէ միւթէվէլլիլէրի թարաֆընտան քէնտի բէյլէրինէ պըրագըլան էմլագը վագըֆիեէտէն իսթիֆատէ իթսինլէր ։

«Արնաւուտլարըն իշլէրի տուրկուն տուր , ֆագաթ Արնաւուտ բուէասաը Իսթանպօլտա պուլունտուգլարընտան , օրատան խապէրլէրէ պէքլէնիլմէքտէ տիր ։ »

—Թրապիզօնտան յուլիս 17 թարիխի իլէ Դուբիէ տ՚Օրիան ղազէթասընա եազըլըօրլար .

Կէչէն մարտ այը սօնլարընտա հիւքիւմէթ , վէրկիեէ պէտէլ գայմէ գապուլ իթմէեէճէկինի իլան իթմէքլէ , գայմէնին իթիպարը տիւշտիւ ։ Թրապիզօն վիլայէթինտէ իսէ բէք չօգ գայմէ պուլունտուղունտան , էհալի չօգ զարար իթտի ։ Քէօյլիւլէր գայմէեէ ալըշտըգլարընտան , պիր չօգ վագըթտան պէրու տուր քի պաշգա բարա ալմաեօրլար իտի , վէ հիւքիւմէթին , գայմէյի գապուլ իթմէեէճէյի պիր չօգ հաֆթա [illegible] տէ , քէօյլիւլէր հալէա գայմէլէրի էլտէն չըգարմաեըպ սագլաեօրլար իտի ։ Պու սըրատա լիրա 400 տէն 1600 ղրուշա չըգտըղընտան , քէօյլիւլէր վիլատէօյլէ միւթէզարրըր օլտուլար ։ Թիւճճարլար ագըլլըճա տավրանըրլար , զիրա պիր գաչ Իսլամ թիւճճարլար միւսթէսնա օլտուղու հալտէ , իչլէրինտէն զարար իտէն օլմատը ։

Գայմէտէն սօնրա սըրա պագըրա կէլտի, յուլիս 3 տէ Օսմանլը լիրասը , պագըր իլէ 160 ղրուշ օլտուղու հալտէ , ֆէրտասը սապահըսը պիրտէն պիրէ 280–300 է չըգտը . պիր գաչ սաաթ սօնրա պագըր կէչմէզ օլտու , վէ էթ իլէ էթմէկին մէթալիք բարա իլէ ալընըպ վէրիլէճէյի բէամէն իլան գըլընտը ։

Գարարը մէզքիւր էհալինին թէաճճիւպինի մուճիպ օլտու . Էվվէլա Իսթանպօլտա պագըր ֆիաթը բէք չօգ տիւշմիւշ տիւր տէյի զանն օլունտու իսէ տէ , մուախխարէն շէհրը մէզքիւրտէն կէլէն թէլէկրաֆտան , պագըրըն 195 ղրուշ րաատէսինտէ օլտուղու անլաշըլտը։ Տիմէք տիր քի պագըրըն տիւշմէսինին ասըլ սէպէպի վար իմիշ քի պու տա ախչամ իսթիւ անլաշըլտը . չէօյլէ քի , մարտ այը սօնլարընտա , վալիյի վիլայէթ , պագըր սիքքէնին իտխալինի թահթը մէմնուիյէթէ ալըր թիւճճարլար իչտէ նիւզուէ օթուզ գըրըգ քեար կէօրտիւքլէրինտէն , եօլունու պուլուպ եանի կէօմրիւքտէն գաչըրարագ պագըր իտխալ իտէրլէր , վէ էվվէլլէրի բէք աղ պագըր պուլունտուղու հալտէ , եավաշ եավաշ չօղալըր ։ Վէ նիհայէթ թիւճճարլարըն հիլէսի մէյտանա չըգար ։

Յուլիս 3 տէ պուրայա կէլէն Թրապիզօն վաբօրունտան Փըչըլար տօլուսու չէքէր չըգարըլըր . պու Փըչըլար , բէք աղըր իտիլէր . պունտան շիւպհէ հասըլ օլարագ , Փըչըլարըն տէրունի եօգլանըը . վէ եարըսընտա գատար չէքէր , վէ օնտան աշաղըսընտա պագըր ագճէ պուլունտուղու անլաշըլտը ։

Պագըրլար չէքէր իլէ պէրապէր հիւքիւմէթ թարաֆընտան զապթ օլունտու , վէ պագըրըն իտրանը թահթը մէմնուիյէթէ ալընտը ։ Իշպու մէմնուիյէթ իւզէրինէ , պագըրըն գըյմէթի թէնէզզիւլ պուլտու , վէ պէօյլէ օլմասը տա թապիի իտի , չիւնքի բիասատա քիւլլիյէթլի պագըր վար տըր ։ Պիր գաչ կիւնտէն պէրու հէր նէ գատար պագըր ալընըպ վէրիլմէեօր իսէ տէ , սարրաֆլար 260–270 ղրուշլուգ պագըրա , պիր լիրա վէրիլ ալըեօրլար։ Պունտան աշիքեար անլաշըլըր քի պագըրը կէօմրիւքտէն գաչըրըպ էրզրումա կէօնտէրիեօրլար , չիւնքի օրատա 150 ղէ պիր լիրա [illegible]

Շիմտի տէ մէթալիքին ֆիաթը տիւշիւեօր , օն կիւն էվվէլ 110 իքէն , տիւնքի կիւն 122 ղրուշա չըգմըշ տըր։ Պու տա պագըր կիպի մի օլաճագ ։ Էկէր եօյլէ օլուր իսէ , բէք ֆէնա օլուր, չիւնքի սուրա քէօյլիւլէրինտէ մէթալիքտէն պաշգա բարա եօգ տըր , վէ էկէր թէնէզզիւլի ֆիաթ տէվամ իտէր իսէ , գայմէ եիւզիւնտէն բէք չօգ զարարա օղրամըշ օլան էհալի պիւսպիւթիւն ֆագըր հալէ կիրիֆթար օլաճագ տըր ։

Պիրազ տա վալիյի ճէսարէթլիւտէն պահս իտէյիմ։ Սէրի բաշա հազրէթլէրի , պաշլըճա վէրկիլէրին թահսիլի իլէ իշթիղալ իտիպ , պագաեէ վէրկիլէրտէն պիր մըգտարը քիւլլիսինի թահսիլ իթտիրմիշ տիր , մէմլէքէթտէ ագճէ գըլլէթի հիւքմ իյլէտիկինտէն , պագաեալարըն թահսիլի բէք գօլայ տէյիլ իտի ։ Սահիհ տիր քի միւշարիլէյհ հազրէթլէրի , մէզքիւր պագաեէլէրին թահսիլի իչին թէտապիրի շէտիտէեէ միւրաճաաթ էյլէմիշ տ ր . ֆագաթ , քէօյլիւլէր հագգընտա կէօսթէրտիկի շիտտէթի , պէյլէր վէ մէմլէքէթին սայիր վիճուհլարը հագգընտա տախի կէօսթէրմիշ տիր ։ Պուրատա պու եօլտա հարէքէթէ , եանի հէր սընըֆ էհալի հագգընտա միւսավաթ գայիտէսինէ ալըշըլմըշ օլմատըղընտան, բաշայի միւշարիլէյհ պազը տիւշմէնլէր բէյտա իթմիշ իսէ տէ , օնա գարշըլըգ տա խըտմէթի գօլայլաշմըշ տըր ։ Էհալի տաալէթի սէվէր , վէ իսթիգամէթ օլտուղընը կէօրտիւկիւնտէ , վիլիյինի սուհուլէթլէ թէէտիէէ իտէր ։ Փաշայի միւշարիլէյհ հազրէթլէրի , եօլճուլարըն եէտինտէ պիրէր թէզքէրէ պուլունմասը հագգընտա պունտան ագտէմ վէրիլէն էմրի մէվգիյի իճրաեէ վազ , վէ պունըն շէտիտէն իճրասընա տըգգաթ իթմէքտէ տիր ։

Կէչէնտէ պիր չօգ զապիթլէր թէզքէրէսիզ օլարագ էրզրումտան կէլմիշ օլտուգլարընտան , պունլարը հարէմլէրի իլէ պէրապէր էրզրումա կէօնտէրտի ։ Պու տէրէճէ շիտտէթ տէ էյի տէյիլ տիր , չիւնքի թէզքէրէսիզ կէլէն պիր եօլճու , քէնտիսինին քիմ օլտուղունու իսպաթ իթմիյի , վէ հայտուտ մազուլեէթինտէն պիրի օլմատըղը հալտէ , եալընըզ ճէզայի նագտի ալընարագ սալը վէրիլսէ , մագսատ հասըլ օլուր զանն իտէրիզ։

— Լէվընթ Հէրըլտտա օգունմուշ տուր .

Իզմիր մուխպիրիմիզ, պու քէրէ եազտըղը մէքթուպընտա , Այտըն վիլայէթինտէ ասայիշի ամմէնին տէրէճէյի մահզունիյէթ պուլունմամագտա [illegible] օլտուղու հագգընտա եազտըղը սօն մէքթուպընտան պէրու , հայտուտլարըն էօնիւնիւ ալմագ իչին հիւքիւմէթի մահէլլիեէ թարաֆընտան հիչ պիր թէտպիր իթթիխազ օլունմատըղընը , վէ հայտուտ Զէյպէքլէրին կիւն պէ կիւն չօղալմագտա օլտուղլարընը պիլտիրիեօր ։ Հէր թարաֆտան աճը աճը իշիթիլմէքտէ ալըեօրըզ , պու իշիթիլտիքլէրիմիզ հիւքիւմէթի մահէլլիեէ իշիթմէեօր ։ Հայտուտլար եօլճուլարը սոյ ու կիրիֆթ իտիպ , պաշը պօզուգ զապիթլէրէ իսէ , խըրսըզլըգ մէքիւլաթ վէրէնլէր քէօյլիւլէր տիր տէյի պէ-

---

ՄԱՏՄՈՒԱԶԷԼ ՏԸ ՔԻՐՎԷՆ

(31)

իլա թահգիր սույղուսու հասըլ իթմիշ տիրլէր ։

Մ. տը Կրանսէյ , պու ուզուն մուհաւէրէնին սօնու նէրէյէ վարաճաղընը անլայամամաեարագ, Օլիվիէյի տինլէմէքտէ իտի ։ Գարմէնին զէվճի իսէ , եինէ չու վէճհ իլէ իլավէյի մագալ էյլէտի .

—Միւսիւ մարքի , պէնտէնիզ , սէրպէսթ վէ միւսթագիլ օլան հալլէրի սէվէրիմ , ֆագաթ պէնիմ հալիմ բէք միւշքիւլ տիր ։ Անունըխաթա Բօվէրօնուն բէտէրի հագգընտա վաճիպ օլտուղում քէմալի վէ էպէտի շիւքրանիյէթ , վէ պիր մէզար իւզէրինտէ իթտիյիմ եէմին , վէ պիր մէրհում քիմսէնին միւրաասըլարը հագգընտա օլան րիայէթիմ , պանա սալա միւսաատէ իթմէզլէր քի , զէվճէմտէն այրըլայըմ . . . Ֆագաթ տիկէր թարաֆտան օլտուգճա սահիպ նամուս պիր քիմսէ օլտուղումտան , նամուսում թէճվիզ իտէմէզ քի , զէվճէմին , քէնտի կէօզլէրիմ էօնիւնտէ պիր աշըգը օլսուն , վէ լաքին , մատամ քի մէզարուընին պիր աշըգը վար տըր , վէ օ աշըգ տախի սիզսինիզ , սիզտէն պիր թարզիէ թալէպլիյէ , վազիֆէմի իֆա իտէճէյիմ ։ Պու հալտէ , էկէր սիզ պէնի եօլտուրուրսէնիզ , նէ ալա ։ Արթըգ պու տինճլասատա [illegible] լան զէվճէմին իշլէրի ասլա պանա այիտ օլմազ ։ Պիլաքըս , էկէր պէն սիզի եօլտուրուր իսէմ , թապիաթիյլէ սիզ մատամ Լը Վէյըանը Բարիսէ կէօթիւրէմէյէճէկսինիզտէն , մէզպուրէ պէնիմլէ պիրլիքտէ Հավանաեա կէլմէյէ մէճպուր օլաճագ տըր , վէ իւմիտ իտէրիմ քի , օրատա , սիզին վէֆաթընըզտան տօլայը քէնտի քէնտինի թէսէլլի իյլէյէճէք տիր։ Իշթէ , միւսիւ մարքի , սիզէ , պունլարը սէօյլէյէճէք իտիմ , վէ շիմտի վազիֆէմի մագսատընը անլատընըզ։

—Հագգընըզ վար տըր , էֆէնտիմ , իմտի էմրինիզէ միւնթազըրըմ, տէյէրէ ճէվապ վէրտի Ժօրժ ։

—Թէշէքքիւր իտէրիմ , տէտի Օլիվիէ քէմալի նէզաքէթլէ ։

—Էօյլէ իսէ , տուէլլօմուզուն շարթլարընը պէեան իտինիզ ։

—Օ բէք գօլայ չէյ տիր . չէօյլէ քի , պիզ գըլըճլա վէ իքիմիզտէն պիրի վէֆաթ իտէնէ գատար տուէլլօ իտէճէյիզ ։

—Բէք ալէա , լաքին տուէլլօմուզուն նէրէ նէրէսի օլաճագ տըր ։

—Պու էվին իչէրիսի ։

—Սաաթը ։

—Շիմտի ։

Մարքի , պիր թէաճճիւպ ալամէթի իպրազ իլէ ,

—Ֆագաթ պէօյլէ արանըզտա . . . տէտի ։

—Խայըր , արանըզտա տէյիլ , պիլաքըս պիր խայլի կիւնտէն պէրու պու խուսուսու տիւշիւնմէքտէ իտիմ ։ Հալ պու քի սիզէ պաշգա միւշքիւլաթ մը կէօրիւյիւեօր ։

—Էվվէթ , էֆէնտիմ . հէմ բէք ճիտտի միւշքիւլաթ ։

—Անճագ նէ օլտուղունու պիլտիրմէնիզի րիճա իտէյիմ տիւրմ ։

—Էվվէլա , պու տայիրէ զանէթ տար տըր ։

—Օտատա պիր պէյկին եօգ տուր , չիւնքի պու տայիրէ , պիզիմ իչիմիզէ պիր մանի օլմազգտան մաատա , տուէլլօմուզուն բէք աղ վագըթ իսթիհտամ իթմէզսինէ տախի եարտըմ իտէճէք տիր ։ Պունտան մաատա , տօղրուճա եիւրէէէ տաբլամագ իսթէնիլէն ուսթա պիր գըլըճ իչին , պիւյիւք մէսաֆէ օլմալընա լիւզում եօգ տուր ։ Պաշգա պիր իթիրազընըզ վար մը տըր , միւսիւ մարքի ։

—Էշըզ ագ տըր ։

—Անճայիպ , չու կիւզէլ ալիզէնին գըրմըզը մումլարընը եագմագ խուսուսունտա , քիմ պիզէ մանի օլուր ։ Հէմ օլ վագըթ բըշըղըմըզ բէք բարլագ օլուր , վէ տուէլլօմուզ տախի , ալթ նէթիճէսի միւսթէսնա թութուլտուղու հալտէ , պիր թէաթրօ տուէլլօսունա պէնզէր . . . Միւսիւ մարքի , իթթիրազընըզ պու գատար մը տըր ։

—Խայըր , տահա զիեատէ էհէմմիյէթլիճէ տիկէր պիր իթիրազըմ տահա վար տըր ։

—Նէ՞ կիպի ։

—Շահիտլէրիմիզ եօգ տուր ։

—Օլմասըն վէրսին . պէն սիզին իւթիգատէթինիզ քեամիլէն էմինիմ , սիզ տախի պէնիմ իթթիգատէթիմէ էմին տէյիլմիսինիզ ։

—Էվվէթ , քեամիլէն էմինիմ . հալ պու քի մատամ պիզիմ տուէլլօմուզ հագգընտա օլմանըպ , իլա նէթիճէլէրի հազըրընտա տըր ։

—Նէ իճէլէր տէտիկիմիզ գանզըլարը տըր ։

—Ֆարզ իտէլիմ քի , սիզ պէնի եօլտուրտունըզ ։

—Հայտէ եօյլէ օլսուն , տէեու ճէվապ վէրտի Օլիվիէ թէպէսսիւմ իտէրէք ։

— Էյ պունուն նէթիճէսի նէ օլաճագ տըր ։

—Սիզէ վէրիմ պիր զարար հասըլ օլաճագ իսէ տէ , զանն իտէրիմ քի , շահիտլէր օլսա պիլէ , պու զարարը եինէ մէն իտէմէզլէր ։

—Խայըր , էֆէնտիմ , չունու տիմէք իսթէեօրում քի , պէյնիմիզտէ վուգու պուլան հալ , նիզամը վէճհ իւզրէ ճէրէեան իթմիշ օլտուղունու իսպաթ իտէճէք քիմսէ պուլունմատըղընտան , թապիաթիյլէ գաթիլիմի արաեաճագլար , վէ սիզէ ճանի սըֆաթը վէրիլէճէկ հալտէ , սիզ քէնտինիզին պիլուշլուղունու ասլա իսպաթ իտէմէեէճէքսինիզ ։ Պիլաքըս , էկէր սիզ վէֆաթ իտէճէք օլուրսանըզ , այնի հալ պէնիմ իչին տախի վագը օլաճագ տըր ։

—Հագգընըզ վար տըր , ֆագաթ պու մուխաթարաեի էօնիւնիւ ալ-

հանէ իտէրէք, քեօյլիւլէրի հէր վագըթ-տան զիեատէ խըրրպալաօրլար: Քեօյլիւլէր եկէր սանիհէն խըրըզգլարա մէքիւլաթ վէ սայիրէ վիրիւօրլար իսէ, պունա թէաճճիւպ իթմէմէլիյիզ. չիւնքի, հայտուտլար եհէհէճէք վէ սայիրէ վիրմէսինի թէհտիտ էօլու էմ իյլէտիքլէրինտէ, քեօյլիւ նասըլ վիրմէմէզլիք իտէպիլիր: Պիչարէ քեօյլիւ, քէնտի սանաթը իլէ կէչինէմէտիյի վէ բաշկաթ եիւզիւ կէօրմէտիյի հալտէ, հայտուտլուղա սարմասը մէկկէրչի թէաճճիւպ օլունաճագ պիր չէյ մի տիր. պիչարէ պունտան պաշգա հէր նէ սանաթ իչլէսէ բաշկաթ եիւզիւ կէօրէմէեօր: Պու քէրէ ձ իքի նէֆէր Րում հայտուտընտան իպարէթ պիր չէթէ թէշքիլ օլունուպ, պու չէթէ պիր չօգ տէֆա ճումմասի օլարընտա, վէ չէհիրտէն 16–17 պույիւ մէսաֆէտէ վագը Դաեա պայըրըրը իւզէրինտէ կօէրիւլմիւշ տիւր: Կէչէնտէ Րում հայտուտլարընտան միւրէքքէպ պիր հայտուտ չէթէսինտէն պիր թագըմ հայտուտլարը ալըզ ու կիրիֆթ իտէն Սէմտի քեօյլին Րում քեօյլիւլէրինտէն պիրիսինի մուխպիրիմիզ կէօրիւպ եէնի հայտուտ չէթէսինի նիչին թագիպ իթմէեօրըն տէ յի վուգու պուլան սիւալինէ, «էվվէլքի չէթէյի ալըզ ու կիրիֆթ իթմէք իչին պէնտէնիզէ լանըզըը պիր միւքեաֆաթ վատ իթտիլէր, հալպու քի հայտուտլարտան պիր դաչընը թուլթուղումտա, պօյ քէսէտէն պիր մէճիտիէ վիրտիլէր: Պէնտէնիզ ֆագըր պիր ատամըմ, վէ եօմիյէմ պէնիմ իչին գըյմէթլի տիր, եօյլէ պիր մէճիտիէ իչին պէ թէքրար եօմիյէմի թէհլիքէեէ գօեամամ», ճէվապընը վիրմիշ տիր:

ԽԱՐԻՃԻՅԷ

ԻՆԿԻԼԹԷՐՐԱ.

Լօնտրանըն Դրիսթայ սէրաեընտա, կէչէնտէ վիրիլէն պիր զիեաֆէթտէ լօրտ Դրանպուրգ պիր նութգ իրատ իտէրէք, Աֆղանիսթան իլէ խուլէն սօն մուհարէպէնին սուրէթի վուգուլյինի միւտաֆաա իյլէմիշ տիր:

Միւմաիլէյհին գավլինճէ, Աֆղան էմիրի, Ինկիլթէրրա գարշըսընտա իթտիխի թէահիւտաթը հագգըյլա իֆա իթմիշ տիր, վէ Աֆղանլար իլէ խուլէն տօսթլուգ մուգավէլէսի, Ինկիլիզլէրին նուֆուզունու միւտաէթի մէտրէ Հինտիստան իմբէրաթօրլուղունտա թէէմին գըլընմըշ տըր:

Լօրտ Դրանպուրգ, Րուսիա տէվլէթի թարաֆընտան Պէրլին աչըմնամէսինին քէաֆֆէյի աճքեամը իճրա օլունաճաղընա գավիէն իմանմագտա տըր, վէ Մ. Տրիւմօնտ իլէ Մ. Վօլֆու, Րումէլիտէ պիր մըլիթարիեէթ իլէ պիր հիւմնի իտարէ թէէսիսի իչին, իճրա իթմիշ օլտուգլարը մէսայի ու իգտամաթտան տօլայը թէպրիք իթմիշ, վէ Րումէլի էհալիսինին ասլհ ու ասայիշ իւզրէ եաշաեաճագլարը հագգընտա իւմիտվար պուլունմուշ տուր:

Պաէհու լօրտու միւմաիլէյհ, խըլահաթըն իճրա խուսուսընտան տօլայը, խուլէն թէարրուզաթա գարշը գաթը հագրէթի Բաախշանիյի միւտաֆաա իյլէմիշ, վէ հալը հազըրըն միւշքիւլաթընը իրաէէ իլէ պէրապէր, պիրազ սապըրը օլունմասընը թալէպ իթմիշ տիր: Միւմաիլէյհ, Աւսթուր Օսմանիտէ պիր հիւսնի միւթթաղպէլ հուսուլէ կէլէճէյինէ իւմիտվար պուլունմագտա, վէ պու միւնթազպէլ իչինտէ, չիմտիեէ գատար վուգու պուլան գարըշըգլըգլարտան տաhա պիւյիւք գարըշըգլըգլարա գարշը պիր թէէմինաթ կէօրմէքտէ տիր:

Յուլիս 17 թարիխլիյ Լօնտրատան Մէսօրիալ Տիփլօմաթիգ գազէթասընա կէօնտէրիլէն պիր մէքթուպտան ածիտէքի ֆըգրալարը խուլասաթ իտէրիզ.

Լօրտ Սալիզպուրի, լօրտ Սթրաթէտնին պիր սիւալինէ ճէվապէն, Մաֆառսալ պիր նութգ իրատ իթմիշ տիր: Պէրլին մուահէտէսի ահքեամընըն Րուսիա տէվլէթի թարաֆընտան հարֆիէն իճրասընա, լօրտ Սալիզպուրինին էմնիյյէթի քեամիլէսի վար տըր: Հալպուկի օլ պապտէ գօնթ Շուվալօֆուն քէնտիսինէ թէէմինաթը գաթիեէ պէեան իթմիշ օլտուղունու սէօյլէմիշ տիր:

Րուսիա ասաքիրինին թախլիեէսի օգոստոս 3տէ թէքմիլէն խիթամ պուլաճագ տըր: Հալ պու քի Րումլարըն, Բրայլ նէհրինին տիկէր թարաֆընտան չէքիլմէկէ պաշլամալարը, տաhա իքի հաֆթա վէ իւչ կիւն օլմուշ տուր:

Րումլար, արդալարընտա Պուլղար ասաքիրի միլլիեէսիյէ Րումէլի ասաքիրի միլլիեէսի, վէ հիւմնի միւրատէ միւթթագէֆ, ֆագաթ թէճրիւպէսիզ պիր բըրճնտ պըրրադըրօրլար քի, պու բըրճնա չիմտիտէն պիր թագըմ խիթթիլալաթ գարշըսընտա պուլունմագտա տըր: Քէզալիք պիր Րումէլի վալիսի ալըրագմագտա տըրլար քի, օ տախի, քէնտի մաթպույի մուֆախաթընտա խըզմէթ իտէճէք իէրտէ, Րումլարա խըզմէթ իթմէքտէ տիր.

Պունունլա պէրապէր, էվվէլքի կիւն, սըր Հ. Տրիւմօնտ Վօլֆուն Զրէսըրըզա իրատ իթտիկի քէլամլարա պագըլըր իսէ, Րումէլինին հալի, սէօյլէնտիկի տէրէճէտէ չայեանը թէէսսուֆ կէօրիւնմէեօր: Սըր Տրիւմօնտ Վօլֆ, Պէրլին մուահէտէսի, ազիլանէ պիր բօլիթիգանըն սէմէրէսի օլտուղունու, վէ քէնտի մէմուրիեէթի, Րուսիանըն հըրըզ չանըն տարշը պիր սէտտ չէքմէք, վէ Դապը Ալիեէ թագէի օլան էհալիյի հիմաեէ իյլէմէք խուսուսընի թէէմին իտիեօր: Էվրօպա գօմիսէրլէրինին վազիֆէսի, գաթը Շահանէնին բօլիթիգաճա վէ ասքէրիճէ հուգուգէթինի, վէ միլլէթէթին մըլիթարիեէթի խուսուսինի թէէսսիս իթմէքտէն իպարէթ պուլունմուշ, վէ պու միւնասէպէթլէ սըր Հ. Տ. Վօլֆ, Իթալիա, Ֆրանսըզ վէ Աւսթրիալը չէրիքլէրինին մէտհ ու սէնա իյլէմիշ տիր, վէ իւլիմէթէն տէմիշ տիր քի, հիւքիւմէթի Սէնիյէնէ, այնի հուրրիեէթլէրի տիկէր միլլէթլերա տախի թաամիմ իթմէք արզուսույլա մուքէյյէֆ տիր: Դօմիսէրի միւմաիլէյհին մէվզուգ մահէյլտէն ալտըղը մալումաթա կէօրէ, գաթը Շահանէ, տէվլէթի Ալիեէնին եալընըզ էվրօպա գըթթասընտագի էմալէթլէրինի տէյիլ, իլլա Ասիա գըթթասընտագի էմալէթլէրինի տախի մէրքէզի իտարէտէն այըր պիր հալէ վազ իթմէք խաթըրէսինտէ տիր, վէ էկէր Դապը Ալի, քէնտի խըլահաթընը թէէխիր իթմիշ իսէ, սէպէպի, տիկէր եհալիթը շահանէտէ տախի մէվգի իճրաէէ գօյմագ իւզրէ, գօմիսէրին բաբօրթօսունունէչրինէ պէքլէմէսի օլմուշ տուր:

Սըր Հէնրի Տրիւմօնտ Վօլֆուն պու նութգու, լօրտ Դրանպրուգ թարաֆընտան թաստիգ օլունմուշ տուր: Լօրտու միւմաիլէյհ, տիւնքի կիւն ուսուլը հագըրէ թարաֆտարլարընըն Դրիսթայ սէրաեընտա քէշիտէ իյլէտիքլէրի պիր զիեաֆէթտէ, իրատ իթտիկի նութգունտա, գաթը հազրէթի Բաախշահինին զայրէթի վաթանիէլէրինի, վէ Միսրտաթ բաշա հազրէթլէրինին Ասիա գըթթասընտա մէվգի իճրաէէ գօյտուգլարը մէսայի ու իգտամաթը ֆէվգէլատէ յի թահսին ու թագտիր իթմիշ, վէ չու վէճհ իլէ իլավէ յի մագալ իյլէմիշ տիր.—«Միլլէթլէր պիր կիւն իչինտէ միհճուտէ կէլմէմիշլէր տիր: Պունտան ալէյհ պիր ազ սապր լազըմ տըր, ալէյխուսուս Թիւրքլէր իլէ, քի քեաֆֆէյի Շարգլըլար միսիլլու, ահէսթէ ահէսթէ գըմըլտանըրլար.»

Շուրասը տիգգաթէ շայեան տըր քի, նէ լօրտ Սալիզպուրի, նէ սըր Հէնրի Տրիւմօնտ Վօլֆ, վէ նէ տախի լօրտ Դրանպուրգ, թէքմիլ մէմալիքի Մահրուսէտէ հիւքիւմ իտէն պիւյիւք պիր մէտէնիյէտէն, եանի ազըմ մէտէնիյէտէն տալա պահս իթմէմիշլէր տիր:

Հալ պու քի տէվլէթի Ալիեէ, տաքէրին պագիւսա մահկիւմլէրինի միրմէք իչին, լազըմ կէլէն նուգուտը նէրէտէն ալաճագ տըր: Նասըլ քի, 40 պին նէֆէր Չէրքէսլէր, մասաչլարընը ալմատըգլարը իչին, Ասթարագտըն Խըրիսթիան վէ Իսլամլարընը եաղմաեա վիրիեօրլար:

Ֆագաթ պէնտէնիզ, չայեանը իթիմատ պիր մէնպատէն ալըրըմ քի, էկէր լօրտ Սալիզպուրի եալընըզ պիր լուղէթ սէօյլէեէճէք օլսա, Միսիրիլիւ բաշա հազրէթլէրինէ Մ. Համպուրտն թանըմ իթտիքլէրի թէրթիպ սաեէսինտէ, Ինկիլթէրրատան 10 միլեօն ինկիլիզ լիրասը, վէ պիր օլ գատար տախի Ֆրանսատան Թիւրքիաեա նուգուտ կիրէճէք տիր:

—Րուսիա իմբէրաթօրունուն յուլիս 14 թարիխլի պիր իրատէսի մուճիպինճէ, Տէրիսատէթ Րուսիա սէֆիրի սապըգը ժէնէրալ Իննաթիէֆ, մուվագգաթէն Նիժնի Նօվկորօտ վալիլիկինէ նասպ ու թայինի գըլընմըշ տըր:

—Միւճթէմէայի Ամէրիգատան ալընան սօն թէլէկրաֆլար սարը հիւմմա իլլէթինին քէսպի ինթիշար իթտիկինի խապէր վիրտիքլէրինտէն, բէք խօշնութ վէ մէմնուն օլունաճագ չէյլէր տէյիլ տիր: Շիւպհէսիզ թէքմիլ Ամէրիգա մէմալիքինտէ պու սէնէ հիւքմ իթմէքտէ օլան ֆէվգէլատէ հարարէթի հավա, իլլէթի մէզքիւրէնին եաեըլմասընա եարտըմ իթմիշ տիր: Շէօյլէ քի մէզքիւր իլլէթ, Մէնֆիս վէ սայիր չէհիրլէրտէ պիր խայլի թէլէֆաթը վէ աղըմ գօրգունէ մուճիպ օլտուղունտան սօնրա, Լուիզվիլտէ, վէ Նիւ–Եօրգտան ճի լարլարընտա տախի զուհուրա կէլմիշ տիր: Անթիլ ատալարընտան Նիւ–Եօրգա կէլէն սէֆինէլէրտէ, իլլէթի մէզքիւրէեէ թութուլմուշ օլարագ պիր չօգ նուֆուս կէօրիւլմիւշ տիւր:

—Ֆիլէմէնք տէվլէթինին բայիթախթը օլան Լահայէտէն, յուլիս 10 թարիխի իլէ պէր վէճհի աթի եազըլմըշ տըր.

Ֆիլէմէնք Հինտիսթանը վալիսի թարաֆընտան միւսթէմլիքեաթ նազըրընա իրսալ օլունան սօն մալումաթա կէօրէ, Ֆիլէմէնք ասքէրինին, Աչինլիլէրէ պիր գաչ տէֆա գալիպ օլտուղու անլաշըլըեօր: Յուլիսըն իքինճի վէ իւչինճի կիւնիւ իւչ պին քիշիտէն իպարէթ պուլունան պիր Ֆիլէմէնք լիվասը, Մայճօհէ վէ Բօհէն, վէ Լամպարօհէ վէ Թամգօհ իսթիհքեամաթընը հիւճումլա զապթ իթմիշ տիր: Մուախխարէն, ճէհաթը միւթէֆէրրիգատա իրսալ գըլընան Ֆիլէմէնք միւֆրէզէլէրի, գանլը պիր մուհարէպէտէն սօնրա, Աչին բուէսասընտան իմամ Լօնկասալթանը մաղլուպ վէ ֆիրարէ մէճպուր իթմիշլէր տիր: Ֆիլէմէնք ասքէրլէրի, պիր խայլի իսթիհքեամ թախրիպինէ, վէ քիւլլիեէթլէ միւհիմմաթ վէ զէխայիր իհրագընա մէպալիեէթ վէրիպ պիր խայլի թօբ վէ

մագ, պէնճէ բէք գօլայ կէօրիւնիւր:

—Նասըլ:

—Շէօյլէ քի, էֆէնտիմ, սիզ պանա հիմմէթ իտիպ, պիր գալէմ, պիր ազ միւրէքքէպ, վէ պիր ազ տա քեաղըտ վէրին:

Ժօրժ, թալէպ օլունան պու չէյլէրի պիր չէքմէճէտէն չըգարըպ, պիր մասա իւզէրինէ վազ իյլէտի: Օլիվիէ տախի չու ածիտէքի սաթըրլարը եազտը.

«Պարիստէ ճէնաբ Րօզընիէր [illegible] ...

[illegible]

«[illegible]

ՕԼԻՎԻԷ ԼԸ ՎԷՅՏԱՆ

«[illegible], 1771 [illegible] 24 [illegible]»

Օլիվիէ, պու սաթըրլարը եազտըգտան սօնրա, Ժօրժա խիթապէն,

—Օգուեունուզ, միւսիւ մարքի, տէտի, վէ օգուտուգտան սօնրա, պունուն պիր այնինի տէ սիզ եազընըզ: Պէնիմ եազտըղըմը սիզ հըֆզ իտինիզ, սիզին եազտըղընըզը տախի պէն հըֆզ իտէյիմ: Պու սուրէթլէ, իքիմիզտէն հէր գանգըմըզ հայեաթտա գալաճագ օլուր իսէ, իլէրուտէ հէր կէօնա իֆթիրատան ազատ օլուր:

Պու թէտպիր կիւզէլ օլմազ է, արթըգ Ժօրժուն իթիրազ իտէճէք հիչ պիր սէպէպի գալմամըշ իտի. Պինաէալէյհ, պալէտօ միւսոտէրիճ սէնէտին սուրէթինի չէքտի, վէ իմզալատըգտան սօնրա, Օլիվիէեէ թագտիմ իյլէտի:

—Միւսիւ մարքի, տէտի Օլիվիէ միւմաիլէյհէ, տուէլլօմուզու թէէխիր իտէճէք պաշգա պիր սէպէպինիզ վար մը տըր:

—Այօ:

—Տիմէք պիր քի, տուէլլօեա հազըրըսընըզ:

—Էվվէթ էֆէնտիմ:

Պու սէօյլէտիքտէն սօնրա, իքի գըլըճլը գընլարընըն չըգարըլար: Թէսսաթիֆէն մէզքիւր իքի գըլըճլարըն պօեու վէ աէրէճէյի գուվվէթի, եէքտիկէրինէ միւսավի իտի:

Զէվճ վէ աչըգ, մուզլարը եագըլմըշ օլան ավլունուն ալթընըզը հիզալընտա, գարշը պէ գարշը տուրտուլար: Կէրչի մարքի տը Կրամօնէյ սիլահ իսթիմալինտէ բէք մահիր իտի իսէ տէ, պու ճիւմէ իլէ հարէքէթլէրտէ, խասմընըն, քէնտիսինտէն զիեատէսինիյէ իսթիքլալ ամէլինին չէքիլտիկի տէրէճէտէ մահարէթլի օլտուղունը կէօրմէսի ճիհէթիլէ, սէսի եաքլարըն եօրէլէր մազմիլէր:

—Սէօզ վէրինիզ պանա քի, էկէր պէն եօլէճէք օլուրսամ, մատամ Լը Վէյտան հագգընտա պիր տէրէճէ մէրհամէթլէ տավրանաճագսընըզ, վէ մէզպուրէյի մուավէնէթ չէտիտէ իլէ թագիպ իթմէեէճէքսինիզ:

—Օլ պապտէ սիզէ սէօզ վէրիրիմ, վէ սիզին րէճանըզ պէնիմ տախի արզուլարըմա վէ րէյիմէ մուվաֆըգ օլտուղունու իլավէթէն պէեան իյլէրիմ:

—Թէշէքքիւր իտէրիմ, իմտի արթըգ իչիմիզէ պագալըմ:

Պու քէլամլարտան սօնրա, դըլըճլար եէնիտէն չաթըշըրլար: Վէ պիր սագգա կէչէր կէչմէզ, Օլիվիէ, եիւքսէք սէսլէ իլէ,

—Ալլահ աչգընա օլսուն, միւսիւ մարքի, քէնտինիզի միւտաֆաա իտինիզ: Զաթէն իքի տէֆա տըր քի, թա կէօքսիւնիւզիւն օրթասընա դըլըճըմը տէյտիրէպիլէճէքտիմ, տէտի:

—Իյիմտէն կէլէնի տիրիղ իթմէեօրում, տէեու ճէվապ վիրտի Ժօրժ:

—Էկէր իսթէրսէնիզ, կիտիպ խանէյի աճիզանէն թաարրուզա կէթիրէյիմ,

—Խայըր էֆէնտիմ, տէվամ իտէլիմ:

—Տիմէք տուէլլօմուզու պու սուրէթլէ տէվամ իթմէք իսթէմէյիպ իսթիհքեար իտիեորսունուզ:

—Րէճա իտէրիմ:

Մ. տը Կրամօնէյ, չու սօն քէլամլարը տահա հէնուզ իթմամ իթմիշ իքէն, տէրին պիր ահ իտէրէք, սիլահընը եէրէ պըրագտը, վէ գօլլարը իլէ կէօզլէրի աչըգ օլտուղու հալտէ, պօյլու պօեունա հալընըն իւզէրինէ տիւշտիւ: Զիրա քի խասմընըն դըլըճը եիւրէկինի տէլմիշ օլմազը, միւմաիլէյհ ճան չէքիշմէքսիզին վէֆաթ իթմիշ իտի:

—Պու պիր եիկիտ ատէմ իտի, վէ քէնտի չէրիքինտէն տաhա զիեատէ տէնէրի վար իտի, տէտի Օլիվիէ միւքեաֆաթ սուրէթտէ վէ քէնտի քէնտինէ:

Պաէհու մէրդում, գանլար իլէ միւլէմմա օլան նաշը եէրտէն գալտըրըպ, տօհա պիր սաաթ էվվէլ, իւզէրինտէ աշգըպազ գօլլարընը Գարմէնին բոնճ վէ նազիք պէլինէ սարմըշ օլտուղու սէտիրին իւսթիւնէ եաթըրտը: Մուախխարէն պունտան պէօյլէ հիչ պիր ֆայտէսի գալմամըշ օլան պիչարէ քէնտի իգրարնամէսինի մարքինին ճէպինտէն չըգարարագ, մումլարըն պիրինին ալէվինէ եագտը, վէ պու սուրէթլէ էվտէն տիշարը չըգըպ, գարաուեաս տախի արգասընտան գապապը, վէ անախթարը տախի, եօլուն սաղ թարաֆընտա պուլունան զէրր օլունմամըշ թօբրաղըն իւզէրինէ աթը վիրտի:

Օլիվիէ, պունլարը եապտըգտան սօնրա, քէնտի խանէսինէ ավտէթ իտէճէք եէրտէ, չէհրէ, վէ անտէն տախի, օլ կիճէնին ագշամըը եօլա

Թիւֆէնկ իղթինամ էյլէմիշլէր տիր ։ Ֆիլէմէնք ասքէրինին զաաթը , ճն եէ- տի թէլէֆ իլէ , տէօրտիւ զապիթ օլա- րագ եէթմիշ մէճրուհտան իպարէթ պուլունմուշ տուր ։

—Իսթանպօլտան Գօրէսբօնտանս Բօ- լիթիգ ղազէթասընա եազըլտըղընա կէօրէ , Խըտիվի սապըգ Իսմայիլ փաշա հազրէթլէրի, ճէզայիրտէ իգամէթ իթ- մէք իչին Ֆրանսա հիւքիւմէթինտէն րուխսաթ իսթէմիշիսէտէ, տէվլէթը միւ- շարիլէյհա պունա մուվաֆագաթ իթ- մէմիշ տիր ։ Պունըն իւզէրինէ փաշայի միւշարիլէյհ հազրէթլէրի , սուրէթը գա- թիեաէ Նիսատէ իգամէթէ գարար վիր- միշ տիր ։

—Եունան գրալը հազրէթլէրինին եազ մէվսիմինտէ իգամէթ էյլէտիյի Թաթօի նամ մահելլտէ յուլիս 17 տէ հարիգ վուգու պուլարագ , մէզքիւր Թաթօի իսմինտէ օլան կիւզէլ օրմանըն էքսէր գըսմը եանմըշ տըր ։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԷՍԷՖ ՕԼՈՒՆԱՃԱԳ ՀԱԼ

Միլլէթիմիզտէ չօգլար , աէյլուսուս պու սէնէ , հէր չէյի վէ հէր կիտիշի- միզի , բէք աչէա վէ բէք կիւզէլ պիր հալտէ կէօրմէքտէ տիրլէր . Հալպու քի մուղայիրի օլարագ պիզ , տապան տա- պանա զըտտըընը կէօրմէքտէյիզ . վէ պիզիմ կիպի կէօրէնլէրին սաեըսը , տի- կէր Թագըմա նիսպէթլէ , բէք ուֆագ օլտուղունտան , հալիյէ ճնլար ղալէպէ էյլէմէքտէ, վէ ումում խալգտա ճնլարըն արգասընտան կիթմէքտէ տիր . չօգ ի- յի, Ալլահ վիրսինտէ պիզ եանըլմըշ օ- լալըմ , վէ վագըթլար կէչսինտէ , թէճ- րիւպէ ճնլարը հագգըը չըգարսըն , վէ պիզ մահճուպ գալալըմ . լաքին , պաշ- լըճա պիր խուսուս կէօզէ չարբարագ , պիզիմ ֆէնա կէօրիւշիւմիւզէ թաքվիյ- եէթ վիրմէքտէ տիր . իսմի , էրպապը տիգգաթըն մուհաքէմէսինի տավէթ նիյէթիյլէ պէեան իտէլիմ ։

Մալումու ամմէ տիր քի , միլլէթի- միզին թէքմիլ խարճըսի հէմ րուհանի տիր , վէ ճիսմանիսիտէ ճնա մէրպութ տուր , վէ հէմտէ թէքմիլ րուհպան է- լինտէ տիր . վէ պու խարճէ մաքբնա- սընըն էն պիւյիւք չարխը եանի բէր- վանէսի բաթրիգ պուլունան զաթ օլուպ, մէզքիւր բէրվանէնին միլի տախի , քի- լիսէմիզ իլէ նիզամնամէմիզ պուլուն- տուղունտան , կէրէք նէֆսի Իսթան- պօլտա վէ կէրէք Թաշրալարտա , նէ գատար միլլէթ չարխըմըզ վար իսէ , մէզքիւր անա չարխը եանի բէրվանէ տէօնտիւրմէքտէ , վէ մէզքիւր միլ իւ- զէրինտէ տէօնմէքտէ տիր ։

Պու չարխլարըն նասըլ տէօնմէքտէ օլմալարընա պիր նիւմունէ օլմագ իւզ- րէ , կէչմիշ վագըթլարը պէր թարաֆ իտէլիմ տէ , հալէա պու կիւնլէրտէ նա- սըլ տէօնմէքտէ օլան պիր գաչ չարխ- լարընը մէյտանէ վազ էյլէյէլիմ ։

Նասըլ քի սէօյլէտիք , մէզքիւր թէք- միլ միլլէթի տէօնտիւրմէքտէ օլան մա- քինա , չարխ , գազան , պուղու , վէ մաքինաճը , վէ ատէշճի , վէ իշճիլէր , քեաֆֆէսի պուրատա պուլունմագտա , վէ թէքմիլ միլլէթիմիզտէ, պիրէր խաս- րէ գայիշիյլէ պուրաեա մէրպութ պու- լունմագտա տըր , պունու խաթըրտան ասլա չըգարմամալըըմ ,

1. Պօեաճը—քէօյիւնտէ , պիր գաչ այտան պէրու , պիր վարժապետ մուա- րագասը վար տըր , էհալիսի իքի թա- րաֆ օլմուշ տուր , վէ թազալան խոր- հուրդտա պիր թարաֆտա պուլունա- րագ իտթիֆաեա գալգըշմըշ տըր , հա- լէա բաթրիգխանէ թէսվիյէ իտէմէզ . չիւնքի ասըլ միլ վէ բէրվանէ չարըըգ տըր վէ չարըըգ տէօնմէքտէ տիր. հալ պուքի , մատամքի , տէօնէն չարխ , հայ չարխը տըր , մութլագա իյի տէօն- մէքտէ տիր , չիմտիքի ազգասէրլէրին հիչ պիր կիտիշինէ մանէա վիրիլմէ ֆէ- նա տըր , չարըըգ տըր տիմէք օլմագ ։

2. Սամաթիատա իքի քահանայ ա- րասընտա պիր մուարագա բէյտա օլմուշ տուր , վէ քէզալիք էհալիտէ իքի թարաֆ հասըլ օլմուշ տուր , վէ բաթ- րիքխանէ թէսվիյէ իտէմէզ , էօյլէճէ տէվամ իտէր , չիւնքի բաթրիգ հազ- րէթլէրիտէ , մայիւմա, «փափուկ խըն- զըրլէր» իլէ մէչղուլ օլտուղունտան , էօյլէ չէյլէրէ պագմաեա վագթի եօգ տուր. վէ մատամքի մուարագա խաէնլէր , հայ տըրլար , ֆէնա չէյ եարմազլար , ֆէնա սէօյլէմէք ճայիզ աէյիլ տիր ։

3. Քէզալիք Կէտիք-բաշատա պիր նոր ընծայ քահանայ մուարագասը չըգմըշ տըր , վէ տաեագ բաթըրթըսը տախի վուգու պուլմուշ տուր , վէ քէզալիք է- հալի իքի գըսըմ օլմուշ տուր , կրօն . ժողով , մէրգում նորընծայ իչին , եախը- նէեէ կիթմէքլիկէ պօրճլու տուր տէր , էհալիտէն պիր գըսմը պըրագմազ , իլլա պուրատա գալաճագ տըր , տէր , նի- հաեէթ պու մուարագա պիթմէզ , հալէա տէվամ իտէր , վէ ճիւմաա իրթէսի ազ- չամը քիլիսէ աչըլմազ , վէ ղայրիհիւմ վէ ղայրիհիւմ ։

4. Խասքէօյտէ , Շահնազարեան վար- ժարանա , Թաղ. խորհուրդ , պօշտա գալըպտա խարապ օլմագտան , վէ պիր ույղունսուզլուգ մէրքէզի հէյէթի քէսպ իթմէքտէն իսէ , սէմթին չօճուգ- լարընը օրաեա նազլ իթմէքլիք էվլէա տըր տէր , էհալիտէն պիր մըգտարը գարշը չըգար , վէ Կիլիկեան ընկերու- թիւնտա , քէնտու քէնտույէ մէզքիւր մէքթէպէ միրասխոր օլմագլըղա չըգը- շըր , մուարագա կիթտիքճէ պիւյիւր , բաթրիգխանէ թէսվիյէ իտէմէզ , չիւն- քի հէմ բաթրիկիմիզ վար տըր վէ հէմտէ եօգ տուր , վէ պուտա , տիւ- նեանըն պէշ պինինճի թարիխինտէ ի- ճատ իտիլմիշ եէնի պիր տիպլօմաթիգ- տըր . . ։

5. Իւսկիւտարտա Ս. Խաչ քիլիսէսին- տէ , Գամօլիքլիքտէն կէլմիշ օլան պիր վարդապետ մուարագասը վար տըր , աէյիհինտէ էնվայի եաէֆէնկիզ ազիխ- եամըլար զուհուրա կէլմիշ տիր , սահիհ մի տիր , իֆթիրամը տըր , գավիէն պի- լինէմէզ , բաթրիգխանէ թէսվիյէ իթ- մէզ , էօյլէճէ տէվամ իտէր . էմմա , զարարը եօգ տուր . սիզ Իսթանպօլա պագմայընըզ , սայէյի բաթրիգտէ վէ բաթրիգխանէտէ վէ մէնծ ազալարտա , թէքմիլ Հայաստան իլէրու կիթմէքտէ տիր . . ։

6. Քէզալիք Իւսկիւտարտա , Ս. Կա- րապետ քիլիսէսինտէ , էնվայի մուա- րագալար վար տըր , զարարը եօգ տուր , էվէլէրի քի եարանլար Հայտըրլար , է- սասը ազգասէրլիք տիր , նիյէթ ֆէնա օլմազ , վէ աէյլուսուս Ներսէս սրբա- զան կիպի իմաստուն վէ ազգասէր պիր բաթրիգ զէմանընտա , ֆէնա հիչ պիր չէյ եարըլամազ , անըն կիւնիւնտէ օլան չէյլէրէ մանէա վիրիպ վէ խայեիպ էյ- լէյէնին , աղըը չարըըլըր վէ տիլի թու- թուլուր հա . էկէր ինանմազ իսէնիզ , զէմանէմիզ ազգասէրլէրինէ սօրմալ ի- տինիզ ։

Վայ օ զէմանը Թաշրալըլարա քի , հալէա տուրմուշլարտա , բաթրիգխանէ- միզտէն բըըգ վէ իւիւլք , վէ նիզամ վէ թալիմաթ , վէ աէյլուսուս իյի իպրէթ պէքլէմէքտէ տիրլէր .

ՍԱՀԻՊ ՂԱԶԷԹԱ
ԿԱՐԱՊԵՏ Յ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱԼԱՐԸ

Լօնտրա , 26 Յուլիս

Ինկիլիզ գօնսօլիտի	97–$^{15}/_{16}$
Էսհամը Ումումիէ աչըլտը	11–$^{3}/_{4}$
" " գաբանտը	11–$^{13}/_{16}$
1865 Իսթիգրազը	15–$^{1}/_{8}$
1869 "	14–$^{3}/_{8}$
1871 "	55–$^{3}/_{4}$
1872 (Պօն տիւ Թրէզօր)	21–$^{1}/_{2}$
1873 "	13–$^{3}/_{8}$
1877 "	61–$^{1}/_{2}$
Օսմանլը Պանգասը	10–$^{1}/_{8}$
Րուսիա իսթիգրազը 1873	87–$^{3}/_{4}$
Մըսըր իսթիգրազը պիրլէշմիշ	48–
» իմթիեազլը (չըմէնտը.)	72–$^{1}/_{4}$
Խըտիվիէ	–
Տաիրա սանիէ	55–$^{1}/_{4}$
Մըսըրըն Րօչիլտ իսթիգրազը	75–$^{3}/_{4}$
1877 Մաճարիսթան էսհամը	81–
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	–

Բարիս , 26 Յուլիս

Ֆրանսըզ ֆօնտօսու 5 %	117–72 $^{1}/_{2}$
" " 3 %	82–30
" " 3 % Ա- մօրթիսմանլը	84–77 $^{1}/_{2}$
Էսհամը Ումումիէ աչըլտը	11–90
" " գաբանտը	11 95
1865 Իսթիգրազը	–
1869 "	70–
1873 "	65–
Րումէլի չըմէնտը. Թահվիլա.	46–75
Օսմանլը Պանգասը	505–
Գրէտի Լիօնէ	736–25
Իթալիա ֆօնտօսու	80–35
Րուս ֆօնտօսու 5 % (1877)	91–$^{1}/_{2}$
Մըսըր իսթիգ. պիրլէշմիշ	241–25
Իսբանեա խարիճի իսթիգրազը	15–
Գամպիօ Լօնտրա իւզէրինէ	25–31

Բարիս, (Պուլվար) 27 Յուլիս

Ֆրանսըզ ֆօնտօսու 5 %	117–61 $^{1}/_{4}$
Էսհամը Ումումիէ	11–95
Մըսըր պիրլէշմիշ	–

Վիէննա , 26 Յուլիս

Աճիօ	–
Լօնտրա իւզէրինէ գամպիալ	115–75
Լումէլի տէմիր եօլ Թահվիլաթը	21–10

ՂԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. Ում. Յուլիս , 14 ագչմ. գը.	12–31
" " Յուլիս 16 սաըհ. աչ.	12–31
" " Էն եիւքսէք	12–31
" " Էն աշաղը	12–31
" " Սաաթ 5 տէ	12–31
1863 Իսթիգ. (Մութօն) 6 % Ֆ.	-
1863 " " 6 % Ֆ.	-
1869 " (Բինար) 6 % Ֆ.	-
1872 " (Պօն տիւ Թրէզօր	–
1873 " (Բինար) 6 % Ֆ.	–
Րումէլի չըմէնտըֆէր	45–$^{1}/_{2}$
Րէթօր Բ-ր-	2–
Հէվալէսիզ Բ-ր-	37–$^{1}/_{2}$
Ագչէ ֆայիզի %	9 –

ԱԳՍԻՕՆԼԱՐ ՖԻԵԱԹԸ

Գրէտի Ժէնէրալ 6 %	–
Սօսիէթէ Ժէն 6 %	–
Իսթանպօլ Պանգասը	–
Սօսիէթէ Օթօման	–
Թրամվայ 5 %	–
Լավրիօմ (մատէն)	–

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻԱՏԱՍԸ

	Ղ. Փր.
Օսմանլը լիրասը 100 ղըրշտան	
Ինկիլիզ լիրասը	109–25
Ֆրանսըզ ալթունու	87–27
Բօյ	89–38
Գրիմից ալթունու	51–12
Պէեազ մէճիտիյէ ֆարգը	6–18
Մէթալիք	118–20
Պէշլիք	117–20
Պագըր	319–
Գարպօն գայիմէսի գարիք	9–72

ԳԱՅՄԷՆԻՆ ՖԻԱՏԱՍԸ

Էն եիւքսէք	905
Էն աշաղը	860–
Սաաթ 5 տէ	830–

ԻԼԱՆԱԹ

VICHY

Իտարէ , Բարիզ , 22 Պուլվար Մօնմարթր

PASTILLES DIGESTIVES

ՍԻՆՏԻՐԻՃԻ ԲԱՍԹԻԼ (Պիր նէվի հապ)

—Մէզքիւր բասթիլլէր , Վիշիտէ բունար- լարտան խիւլասա իտիլմիշ թուզլար իլէ եափըլմըշ օլուպ տամաղա խօշ կէլէճէք սուրէթտէ թաթլը վէ եէմէյի կիւճ հազմ իտէնլէր իչին պիրէպիր իլաճ տըր ։

ՊԱՆՆԵՕ ԻՉԻՆ ՎԻՇԻ ԹՈՒԶԼԱՐԻ

Վիշիեէ կիտէմէեէնլէր մէզքիւր թուզ- տան պիր բաքէթ ալըպ , պանեօ իտէպի- լիրլէր ։

Պունուն գալըբընա բասթ կէլմէմէք իչին քեաֆֆէսի բաքէթլէրին իւզէրինէ զումբանեանըն մարգասը պուլունմասընա տիգ- գաթ օլունմալը ։

Պուլունուր, քեաֆֆէսի էճզախանէլէրտէ։

COSMYDOR

Գօզմիտօր Թապիր օլունուր , իչինտէ սաբուն վէ սիրքէ պուլունմաեան իչպու սու, Թուալէթա իչին էմսալսըզ պիր սու տըր։ Իլմի սըհհէթտէն պահս իտէնլէր , իչպու գօզմիտօր սուեունըն հէր կիւն իսթիմալի- նի Թավսիէ էյլէտիքլէրի կիպի , Ֆրան- սանըն քեաֆֆէէ մէշհուր Թապիպլէրի տախի , Թուալէթ իչին հէր կիւն մէզ- քիւր սուեու իսթիմալ էյլէմէլէրինի գա- րընլարա Թավսիէ իտէրլէր ։

Իչպու սու , Իսթանպօլտա միսիւ Ա. Յրօզտինին մաղազասընտա սաթըլըր։

LOTERIE

4 ԻՆՃԻ ՍԷՐԻ

Եէնի պէօյիւք բիեանգօեու Թահսին ու Թաստիգ իթմիշ օլան Համպուրկ (Ալմանեա) հիւքիւմէթի , տէյիլ եալը- նըզ պիլէթլէրին Թագսիմի մատտէսինէ հաթթա բիեանգօնըն քեաֆֆէյի գուրա- լարընա տախի նէզարէթ իտէր , պունտ- տանտա մաատա տէվլէթը միւշարիլէյ- հա , խազինէնին սայիր պօրճլարը կի- պի իչպու բիեանգօտա չըգան նիւմէրօ- լարա խասալէթ իտէն ագճէնին թէէ- տիեէսինէ քէֆալէթ իտէր . չէօյլէ քի հէր քէսէ հէր ճիհէթլէ էմնիեէթը քեամիլէ վիրիլմիշ տիր , Համպուրկ հիւքիւմէթինին իչպու բիեանգօեա քէ- ֆալէթ իթմէսի մատտէսի, բիեանգօնըն էմնիեէթի հայիգ օլտուղունա իպաթը քեաֆի տիր ։ Եէնի բիեանգօ 74 պին պիլէթտէն իպարէթ օլուպ պունուն 32 պին պիլէթի գազանաճագ տըր ։ Տի- մէք տիր քի գազանմագ իհթիմալի բէք չօգ տըր , չիւնքի մէճմուի պի- լէթլէրին հէման եարըսը գազանաճագ տըր ։ Մէզքիւր 74 պին պիլէթ 4 տէ- ֆատա վէ պիր պիրինէ եագըն վագըթ- տա չէքիլիր ։ Պիրինճի իգրամիեէ

533,000

ֆրանգ օլուպ, սայիր նիւմէրօլար աթի տէքի ճէտվէլ իւզրէ գազանաճագ տըր

		Ֆր.	Ֆր.
1	պիլէթ	333,333 =	333 333
1	"	200 000 =	200 000
1	"	133,333 =	133,333
1	"	80 000 =	80,000
1	"	66,666 =	66,666
2	"	53,333 =	106,666
2	"	40,000 =	80 000
4	"	33,333 =	133,332
2	"	26,666 =	53,332
11	"	20,000 =	220 000
23	"	13,333 =	306,659
3	"	10,666 =	31,998
1	"	8 000 =	8,000
54	"	6,666 =	359,964
3	"	5,333 =	15,999
68	"	4,000 =	272,000
213	"	2,666 =	567,858
525	"	1,333 =	699 825
660	"	666 =	439 560
925	"	400	370,000

32,000 նիւմէրօ թէքմիլ օլանա գա- տար տիկէր նիւմէրօլար պիրէր մէպ- լաղ գազանաճագ տըր ։ Իգրամիէլէր անիտէ ալթուն օլարագ վէ հիւքիւմէ- թին թահթը նէզարէթինտէ պուլունա- րագ թէէտիեէ օլունաճագ տըր։ Իչպու բիեանգօ պիլէթլէրին ասլընը սաթմաեա մէմուրըզ , բէտէլին գարարլաշտըրըլան ֆիեաթ իլէ վէ ֆազլա մէսարիֆ ալ- մագսըզըն խըթէեէնէ պու պիլէթլէր- ինի կէօնտէրիրիզ ։

Իչպու բիեանգօնըն պիրինճի գուրասը աւկուստոսի 20 վէ 21 տէ վուգու պուլաճագ տըր ։

Թէքմիլ պիլէթ ֆիեաթը **75** , վէ եարը պիլէթ **37 , 50** Ֆր. տըր ։

Պիլէթլէրին պէտէլի , բօստա բարա- սը վիրիլմիշ օլտուղու հալտէ , Ֆրան- սա պանգնօթլարը , վէ եախօտ Ֆրան- սա, Ինկիլթէրրա, վէ եա Ալմանիա պան- գալարը իւզէրինէ բօլիչա իլէ թէտիեէ օլընմալը տըր։ —Բարաեը ալըր ալմազ խըթէնիլէն անա պիլէթլէրինի տօղրու- տան տօղրուեա մէքթուպ իլէ կէօնտէ- րիրիզ։ Պիլէթլէրին իւզէրինտէ հիւքիւ- մէթին արմասը պուլունաճագ տըր։ Պի- լէթլէր իլէ պէրապէր , Ֆրանսըզճաեա թէրճէմէ օլընմըշ բէտմի բրօկրամը տա- խի կէօնտէրիրիզ. վէ պիլէթ ալանլարա չըգան նիւմէրօլարը, վէ հէր պիր նիւ- մէրօնըն նէ գատար ագչէ գազանտըղը- նը պիլտիրէն գուրանըն բէտմի էսամի- սինի տախի կէօնտէրիրիզ։ —Պունտան մատա , չըգան նիւմէրօլար չարգըն պաշլըճա ղազէթալարըյլա նէշր օլունա- ճագ տըր ։ Իչպու բիեանգօնըն էվվէլքի սէրիսի Թահվիլաթընտան խայլիճէ սա- թըն ալտըղը իչին Թիւրքիա էհալիսինէ իդհարը թէշէքքիւր իտէր, վէ պիրին- ճի սէրի գուրասընտա Թիւրքիա էհա- լիսինտէն պիր չօգլարը իգրամիէ գա- զանտըգլարընը մուէմմէնիյէ պէեան իտէր , վէ իքինճի սէրի իչին վուգու- պուլաճագ սըբարիշլարը քէմալի տըգ- գաթլա իճրա իթմէկէ սէօզ վիրիրիզ ։ Վուգու պուլաճագ սըբարիշլարըն, միւմ- քին օլտուղու գատար գուրանըն իպթի- տասընտան , եանի աւկուստոսի օգոս- տոս 20 տէն էվվէլ տօղրուտան տօղրու Թարաֆըմըզա պիլտիրիլմէսինի րիճա ի- տէրիզ. մէքթուպ եազանլար, մէքթուպ- լարընը չու ատրէսա իլէ կէօնտէրմէլի .

Isenthal & Cie

Bureau principal de Loterie Hambourg (Allemagne).

Ֆրանսըզ, Ինկիլիզ վէ Իթալեան լի- սանլարըյլա մէքթուպ եազմագտա օ- լտուղումուզտան, մէզքիւր լիսանլարտան պիրի իլէ Թարաֆըմըզա մէքթուպ եա- զըլմասընը րիճա իտէրիզ ։ Իր մէք- Թուպ , չարգտան Համպուրկա 180 սա- աթտա կէլիր ։

Steiner Bureau d'annonces Hambourg.